

Kainuun ja Lapin ELY-keskuksen lausuntopyyntö Uutelan kaivoksen tarkkailuohjelmaesityksestä

YMPTEKLT 30.11.2022 § 155

277/11.01.00.03/2022

Ympäristötarkastaja

Kainuun ja Lapin ELY-keskus pyytävät Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Elementis Minerals B.V. Suomen liikkeen esityksestä Uutelan kaivoksen laajentamisen alkuvaiheen tarkkailuohjelmasta (KAIELY/109/2016, LAPELY/1693/2019). Lausunto on pyydetty toimittamaan 21.11.2022 mennessä. Lausunnon antamiselle on pyydetty ja saatu lisäaikaa 1.12.2022 saakka.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on antanut Elementis Minerals B.V. Suomen sivuliikkeelle 13.4.2022 ympäristölupapäätöksen (Dnro PSAVI/9947/2019) koskien Uutelan kaivoksen toiminnan olennaista muuttamista ja toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta. Luvan määräyksessä 42 veloitetaan toiminnanharjoittajaa toimittamaan uusi tarkkailuohjelma.

Luvan mukainen toiminta ei ole vielä käynnistynyt, joten tarkkailua esitetään tehtäväksi nykyistä 8.6.2007 hyväksytyä ohjelmaa noudattaen uuden luvan mukaisilla raja-arvoilla ja yksittäisillä lisäyksillä. Tarkkailuohjelmaesitys vastaa tilannetta, jossa uudet vesialtaat tai kaivospiirin laajennusalueen toiminnot eivät ole käytössä ja purkupiste on vanhan luvan mukainen johtaen vedet Kohisevanpuroon ja edelleen Mustinjokeen.

Ilmanlaadun tarkkailu, melu- ja värinämittaukset sekä sedimenttitarkkailu sisällytetään seuraavaan tarkkailuohjelmaan siinä vaiheessa, kun toiminta käynnistyy täysimittaisesti. Päivitetty ohjelma hyväksytetään ennakkoon Kainuun ELY-keskuksella ja Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisella.

Nyt lausuttavana olevassa tarkkailuohjelmaesityksessä on huomioitu uudessa lupapäätöksessä määrätyt tarkkailuveloitteet koskien käyttö- ja päästötarkkailua, vaikutustarkkailua sekä pinta- ja pohjavesien, kaivojen, piilevien, pohjaeläimien ja kalaston tarkkailun.

Kalataloudellisen tarkkailun osalta Kohisevanpuron sähkökoekalastuksista on luovuttu, sillä puro on todettu kalattomaksi jo ennen kaivostoiminnan alkamista. Kalatarkkailua esitetään nyt tehtäväksi Mustinjoella yhdellä koealalla.

Vesistöön johdettavien vesien tarkkailun osalta analysoitavien muuttujien listaan on lisätty mm. koboltti, sinkki ja sulfaatti ja näytteenottotiheyttä muutettu. Pohjavesiputkien määrää esitetään lisättäväksi siten, että kokonaismääräksi tulee 9 ja myös talousvesikaivoja otetaan tarkkailuun yhteensä 4.

Lisätietoja asiasta antaa ympäristötarkastaja Teija Härkönen, puh. 044 750 2179 tai teija.harkonen@sotkamo.fi

Tekninen johtaja
Ehdotus

Sotkamon kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta lausuu seuraavaa:

Tarkkailuohjelmassa on esitetty riittävällä tarkkuudella lupapäätöksessä ja sitä koskevissa määräyksissä asetetut vaatimukset. Vaikka toiminta ei vielä laajene luvan mukaiseksi, on ohjelmassa huomioitu tiukennetut vaatimukset niiltä osin kuin on mahdollista. Toiminnanharjoittajan on esitettävä uusi suunnitelma hyvissä ajoin ennen toiminnan laajentumista.

Lautakunta näkee positiivisena asiana sen, että pohjavesien tarkkailuputkia lisätään enemmän kuin lupavelvoite edellyttää ja putkien sijainnit perustuvat GTK:n mallinnukseen. Mittausten tekeminen ennakoivasti mahdollistaa sen, että kaivostoiminnasta aiheutuvat muutokset ympäristössä voidaan helpommin havaita. Kalatarkkailun osalta useamman kuin yhden koealan mukaan ottaminen antaisi kattavampaa kuvaa mahdollisista kalastovaikutuksista.

Päätös

Lautakunta hyväksyi teknisen johtajan ehdotuksen.

Ympäristötarkastaja Teija Härkönen oli asiantuntijana tämän pykälän esittelyn aikana.

Otteet

Kainuun ja Lapin ELY-keskus
